

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/117/2022
Identifikačné číslo spisu:	1112212976
Dátum vydania rozhodnutia:	23.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1112212976.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Block Development, s.r.o., Kopčianska 6, Bratislava, IČO: 47 997 745, zastúpená iTRUST Legal, s. r. o., Trnavská cesta 50A, Bratislava, IČO: 36 808 181, proti žalovanej spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Pribinova 19, Bratislava, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 378 645,56 eur, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 8C/155/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/134/0219 z 29. septembra 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/134/2019 z 29. septembra 2021 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí druhým rozsudkom č. k. 8C/155/2012-391 z 18. júna 2019 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“ alebo „rozsudok okresného súdu“) rozhodol tak, že prvým výrokom žalobu v celom rozsahu zamietol a druhým výrokom priznal žalovanej proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil právne § 788 ods. 1, § 788 ods. 2, § 788 ods. 3, § 788 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že 8. augusta 2008 poisťník J.. T. P. - AUTO MOTO BUSINESS (právny predchodca žalobkyne - pozn. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) uzatvoril so žalovanou poisťňu zmluvu č. 411 055 818, predmetom ktorej bolo jednorazové poistenie prepravy zásielok v období od 10. augusta 2008 od 22.00 hod. do 15. augusta 2008 do 24.00 hod. s územnou platnosťou Slovenská republika - Maďarsko - Srbsko - Kosovo. Predmetom poistenia bola zásielka - parkety swiss lock, prestige s maximálnou výškou poistného plnenia 398.574,27 eur. Dňa 12. augusta 2008 o 22.20 hod. vodič prepravovaného tovaru D. D. zapríčinil dopravnú nehodu v Srbsku, následkom ktorej došlo k vznieteniu vozidla a tovaru, privolaným požiarnikom sa nepodarilo

ohň uhasiť a motorové vozidlo aj s tovarom zhoreli. Žalovaná odmietla vydať poistné plnenie domnievajúc sa, že existuje dôvodná obava zo spáchania trestného činu poist'ovacieho podvodu, podala trestné oznámenie, na základe ktorého bolo začaté trestné stíhanie za pokus trestného činu poist'ovacieho podvodu.

3. Spornou bola v konaní otázka, či nákladné vozidlo prevážalo skutočne tovar, ktorý bol poistnou zmluvou poistený. Kúpnu zmluvu predloženú žalobkyňou na dodávku drevených parkiet v množstve 2.000 m² a viac mesačne, súd prvej inštancie nepovažoval za relevantný dôkaz z dôvodu, že v zmluve absentuje bližšie označenie drevených parkiet. Okresný súd poukázal na výpoveď svedka N. J., ktorý vypovedal, že od roku 2006 s právnym predchodcom žalobkyne nevykonával žiadne obchody. Pre okresný súd v tejto otázke neboli relevantné ani dôkazy jednotná colná deklarácia (ďalej aj „JCD“) a medzinárodný nákladný list z 11. augusta 2008, ktorými argumentovala žalovaná. Na jednotnej colnej deklarácii ani v medzinárodnom nákladnom liste nie je uvedené, že by naloženým tovarom mali byť drevené parkety. Jednotná colná deklarácia uvádza počet 29 paliet „parketových dosiek“, tento dôkaz bol značne nečitateľný a nebolo z neho zrejmé, že by zásielka bola zaplombovaná. Medzinárodný nákladný list uvádzal ako prepravovaný tovar 29 colli, parketové dosky. Okresný súd v tejto otázke vychádzal najmä z kontrolnej správy č. BR054.08 z 30. decembra 2008 (vypracovanej pre žalovanú) spoločnosťou ALPHA INSPECT SLOVAKIA s.r.o., ktorá spochybňovala výrobcu parkiet. Číselné označenie vzoriek parkiet odobraných na mieste nehody, nebolo nájdené u žiadneho švajčiarskeho výrobcu, ale číselné označenie sa zhodovalo s číselným označením poľských výrobcov, konkrétne spoločnosti KRONOPOL so sídlom v meste Žary. Ďalšia skutočnosť, ktorá bola spochybnená, bola hmotnosť deklarovaná u prepravovaného tovaru v prepravných dokumentoch - faktúra, prepravný list a colná deklarácia - 23.200 kg. Celková hmotnosť prepravovaného tovaru by mala pri hmotnosti jednotlivých druhov parkiet (podľa údajov uvádzaných výrobcami) spolu s prepravovanými paletami dosahovať 25.477 kg. Pri uvedenej hmotnosti by tak na náves predpokladanej dĺžky 13,5 m bolo možné naložiť 28 paliet (predávaných a poistených bolo spolu 29 paliet), avšak „pri rovnomernom zaťažení by váha prednej nápravy pri meraní tlakov vysoko prekračovala povolený tlak na zadnú nápravu ťahača a vodič by musel pravdepodobne platiť pokutu za prekročenie hmotnosti“, ktorá je meraná na hraničných prechodoch. Zo súdnoznaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline vyplynul záver, že vzorky odobraté z miesta nehody neboli novými drevenými parketami, išlo o tzv. laminátové dosky s povrchovou úpravou imitácie dreva, teda tovar nižšej cenovej hladiny v segmente laminátových podláh.

4. Na základe uvedeného mal okresný súd za preukázané, že zhorený tovar pri dopravnej nehode 12. augusta 2008 v Srbsku, nebol tovar, ktorý bol právnym predchodcom žalobkyne poistený u žalovanej. Neboli tak splnené predpoklady § 788 Občianskeho zákonníka na poistné plnenie.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

5. O odvolaní žalobkyne rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 10Co/134/2019 z 29. septembra 2021 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“ alebo „rozsudok krajského súdu“), ktorým prvým výrokom napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a druhým výrokom žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. V odôvodnení konštatoval, že súd prvej inštancie vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom a vyvodil správny právny záver, že žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno. V rozsudku sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie, a ktoré boli podstatné pre rozhodnutie a správne a logicky vyhodnotil vykonané dôkazy a pochopiteľne zdôvodnil svoje právne úvahy. Konštatoval, že v odvolaní žalobkyňa neuviedla žiadne také skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé spochybniť právne závery súdu prvej inštancie. V odvolaní len zopakovala rovnaké argumenty, ktoré prezentovala už v konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd uviedol, že na zdôraznenie správnosti nemá viac čo uviesť, pretože by iba zopakoval skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

7. S námietkou odvolateľky, že súd prvej inštancie mal mať z kódu tovaru v colnej deklarácii za preukázané, že prevážaným tovarom boli drevené parkety, odvolací súd nesúhlasil, pretože tovaru pridelený kód č. 44187200 označoval „výrobky stavebného stolárstva a tesárstva z dreva, vrátane pórovitých (voštinových) dosiek, zostavených parketových dosiek a šindlov. Zostavené podlahové dosky. Ostatné viacvrstvé“. K namietanej úvahe súdu prvej inštancie, že si žalobkyňa mala sama zaobstarat' dôkazy a fotografie z miesta dopravnej nehody, odvolací súd uviedol, že tento záver súd prijal na margo toho, že žalobkyňa spochybňovala žalovanou do spisu založenú fotodokumentáciu z miesta dopravnej nehody, avšak bez akéhokoľvek reálneho základu a dôkazu, čím sa jej nepodarilo vyvrátiť žalovanou podložené tvrdenie o tom, že na mieste nehody zostali obhorené zvyšky podlahoviny, ktoré boli predložené na skúmanie. V odvolaní žalobkyňa argumentovala, že k znaleckým posudkom súd nemal pristupovať celkom nekriticky, ale mal ich hodnotiť vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi, odvolací súd zdôraznil, že sa súd prvej inštancie uvedeným aj riadil a jeho závery vyplývajú práve z komplexného vyhodnotenia všetkých v konaní produkovaných dôkazov. V hodnotení dôkazov súdom prvej inštancie nezistil odvolací súd žiadnu nelogickosť ani žiadne pochybenia.

8. K odvolacej námietke, že súd prvej inštancie nenariadil predbežné prejednanie sporu a neuviedol, že považuje colnú deklaráciu za čiastočne nečitateľnú, odvolací súd konštatoval, že takýmto konaním súd prvej inštancie neporušil právo žalobkyne na spravodlivý súdny proces, pretože striktné nedodržanie § 181 ods. 2 CSP zo strany súdu nemá žiadny priamy dosah na možnosť vylúčenia strany sporu z jej procesných práv. Predbežné právne posúdenie má len predbežný charakter a konajúci súd ním nie je viazaný. Poukázal i na zmenu procesných predpisov v priebehu súdneho konania.

9. K nevykonaniu dôkazu - výsluchu svedka D. D. súdom prvej inštancie, odvolací súd poukázal na § 185 ods. 1 CSP a na rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý riadne vysvetlil, prečo považoval návrh na vykonanie výsluchu svedka za nehospodárny.

10. Odvolateľka v priebehu odvolacieho konania do spisu založila ďalšie listinné dôkazy, ktorými preukazovala správnosť svojej argumentácie. Odvolací súd však na ne neprihliadal, keďže v zmysle § 383 CSP je viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie a zároveň odvolací súd vyhodnotil, že v prejednávanej veci nejde o výnimky podľa § 384 CSP.

Dovolanie

11. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP navrhujúc napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Podľa dovolateľky je rozsudok odvolacieho súdu arbitrárny, keďže obsahuje len všeobecné konštatovanie o vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nedal odpovede na všetky nastolené právne otázky žalobkyňou v odvolaní.

12. V dovolaní dovolateľka poukázala na nejasnosti v počte odobratých vzoriek podlahy z miesta nehody srbským súdnym znalcom. Z prekladu správy súdneho znalca p. Djurasevica vyplynulo, že odobral iba jeden kus vzorky, avšak na expertízu boli poslané dva kusy vzoriek, pričom išlo o vzorky rozličného druhu a farby. Dovolateľka je toho názoru, že pôvod vzoriek je nejasný, pochybný a okolnosti nasvedčujú tomu, že predložené vzorky boli v skutočnosti použité účelovo tak, aby sa žalovaná vyhla povinnosti plniť v zmysle poisťnej zmluvy. Spochybnenie pôvodu odobratých vzoriek potom spochybňuje kontrolnú správu aj odborné stanovisko, ktoré vychádzali z odobratých vzoriek a na výsledkoch ktorých založili súdy oboch inšancií svoje rozhodnutia. Súd prvej inštancie, ani odvolací súd sa nevysporiadali s týmito námietkami žalobkyne vo svojich rozsudkoch. Oba súdy tak posúdili dôkazy jednostranne, arbitrárne a bez riadneho odôvodnenia.

13. Za neprípustné označila dovolateľka závery súdu prvej inštancie týkajúce sa použitia fotografií predložených žalovanou bez toho, aby sa súd prvej inštancie vysporiadal s námietkami žalobkyne k fotografiám miesta poisťnej udalosti.

14. Dovolateľka súdom oboch inšancií vytýkala, že sa nekriticky stotožnili so závermi Odborného stanoviska č. 453/2008, že skúmané vzorky boli poškriabané spôsobom, ktorý vzniká pri prevádzke namontovanej podlahy. Dovolateľka poukázala na logickú nezrovnalosť súvisiacu s prevážaným množstvom podlahovej krytiny. Podľa záverov kontrolného stanoviska by sa jednalo o podlahovú krytinu o ploche 4.250,77 m², čo predstavuje takmer 60 % plochy štandardného futbalového ihriska. Prevážaná krytina, ktorá mala byť len lacný a používaný laminát musela byť zaobstaraná v rovnakom množstve a nie je jasné, prečo pri podrobnom skúmaní neboli zistené žiadne zvyšky použitia lepidla alebo iného mechanického poškodenia, ktoré by nepochybne muselo pri rozkladaní pôvodne zloženej podlahy vzniknúť. Navyše krytina by musela pri prevážaní byť bezpochyby zabalená a uložená v paletách tak, aby vyzerala ako nová. Súd tak nevzal do úvahy praktické súvislosti, ktoré logicky spochybňujú záver súdu prvej inšancie, že sa jednalo o použitú podlahovinu, a teda o iný tovar, ako bol predmetom poistenia. Závery odvolacieho súdu nijako nevysvetlili pochybnosti a námietky žalobkyne vo vzťahu k autentickosti podlahoviny predloženej žalovanou a nezrovnalosti k tomu, že v colnej deklarácii bol uvedený iný tovar než aký sa uvádza v kontrolnej správe a odbornom stanovisku.

15. Dovolateľka ďalej predniesla námietku vo vzťahu k odbornému stanovisku, s ktorou sa odvolací súd žiadnym spôsobom nevyrovnal. Súd prvej inšancie nesprávne označoval dokument vypracovaný Ústavom súdneho inžinierstva ako znalecký posudok. Podľa zákona č. 382/2004 Z. z. ide len o odborné stanovisko, z ktorého nie je zrejmé, kto ho vypracoval. Odborné stanovisko podpísal W. J. X. K., E., ako riaditeľ Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline, ktorý ako znalec nemá zapísaný žiadny odbor týkajúci sa výrobkov z dreva, podlahy alebo iného odboru súvisiaceho s drevenými podlahami. Predmetné odborné stanovisko bolo chybné vypracované a súd prvej inšancie preto nemal na tento dôkaz vôbec prihliadať.

16. Dovolateľka ďalej poukázala na postup odvolacieho súdu, ktorým jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Podaním z 22. júla 2019 žalobkyňa písomne požiadala o oznámenie termínu verejného vyhlásenia rozsudku, ale odvolací súd ju neupovedomil o termíne vyhlásenia rozsudku dorúčením oznámenia, o ktoré riadne požiadala.

17. Žalovaná sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadrila.

Posúdenie veci dovolacím súdom

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je čiastočne dôvodné.

19. Dovolanie je potrebné považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inšancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

20. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Pokiaľ zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

21. V danom prípade z dovolania žalobkyne vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu podľa § 420 písm. f) CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

22. V zmysle § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

24. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom odvolacom návrhu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti). Dovolací súd považuje za prospešné opakovane pripomínať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým.

25. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

26. Dovolateľ vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP namietal nepostačujúce odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu vo vzťahu k počtu odobratých vzoriek, namietal závery súdu prvej inštancie týkajúce sa fotografií predložených žalovanou a spôsob, akým sa súdy oboch inštancií vysporiadali so záverom o použitej podlahovine, neodôvodnenosť rozsudku odvolacieho súdu vo vzťahu k odbornému stanovisku a neoznámenie termínu verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu.

27. Dovoláciu námietku o neodôvodnenosti rozsudku súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu vo vzťahu k nejasnostiam v počte odobratých vzoriek súdnym znalcom, dovolací súd považuje za nedôvodnú. Súd prvej inštancie sa k tejto otázke vyjadril stručne v bode 37. odôvodnenia rozsudku. V tejto veci žalobkyňa založila svoju argumentáciu na oficiálnom preklade správy o obhliadke súdneho znalca p. Djurasevica. Vo vyjadrení z 15. februára 2019 žalobkyňa, ktorá predložila v konaní preklad, uviedla, že vznikol prekladom zo srbského jazyka do nemeckého jazyka a následne z nemeckého jazyka do slovenského jazyka, pričom podľa slovenského prekladu mal súdny znalec pri obhliadke 25. augusta 2008 „zobrať aj jeden kus laminátu so sebou“. Všeobecne známou skutočnosťou je, že srbský,

slovenský a nemecký jazyk patria do odlišných jazykových skupín, pri preklade ktorých mohlo dôjsť k istým nepresnostiam. Túto skutočnosť priznal aj právny predchodca žalobkyne, keď v odvolaní v bode 19. namietal nevykonanie výsluchu svedka a v tejto súvislosti uviedol, že pri preklade jeho výpovede mohli vzniknúť isté nepresnosti. Dovolací súd potom musí konštatovať určitú nelogickosť argumentácie žalobkyne v dovolaní, ak na jednej strane pri preklade výsluchu svedka priznáva možnosť vzniku nepresností a na druhej strane pri preklade správy z obhliadky súdneho znalca bazíruje na jedinom slove, ktoré podľa vedomostí dovolacieho súdu a aj pri zadaní do verejne prístupného (aj internetového) prekladača, má viacero významov (ein = nejaký/nejaká/nejaké, jeden/jedna/jedno, zdroj: Lingea slovníky | Lingea). Táto argumentácia žalobkyne v spojení s ostatnými tvrdeniami a dôkazmi vykonanými v súdnom konaní sa javí tak nedostatočná, že stručné odôvodnenie súdu prvej inštancie, podporené všeobecným konštatovaním odvolacieho súdu o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a potrebe v konaní nielen tvrdiť, ale aj o potrebe a povinnosti predložiť dôkazy na podporu svojich tvrdení (bod 37. rozsudku krajského súdu), dovolací súd považuje za uspokojivé vo vzťahu k výpovednej hodnote uvedeného tvrdenia.

28. Dovolací súd poznamenáva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Za procesnú vadu konania uvedenú v § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

29. K dovolacej námietke žalobkyne týkajúcej sa posúdenia fotografií predložených žalovanou, súdom prvej inštancie a aj dovolacej námietky vo vzťahu k druhu a stavu, resp. kondícii prevážanej podlahovej krytiny, dovolací súd uvádza, že podstatou týchto dovolacích námietok je nesúhlas dovolateľky so spôsobom, akým súd prvej inštancie vyhodnotil dôkazy v konaní a ustálil skutkový stav veci.

30. Dovolací súd zdôrazňuje, že súčasťou práva na spravodlivý proces je nepochybne aj právo označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení (viď dikciu § 32 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku). Na strane druhej tomuto právu nezodpovedá povinnosť súdu (primárne prvoinštančného súdu na pojednávaní) v procese dokazovania vykonať všetky stranami navrhované dôkazy. Súd rozhoduje, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 85 ods. 1 CSP). Právu účastníka na vykonanie dôkazu v súdnom konaní zodpovedá povinnosť súdu každý dôkazný návrh posúdiť a vysporiadať sa s ním a pokiaľ takému návrhu na vykonanie dôkazu nevyhoví, tak je povinný v odôvodnení rozsudku odôvodniť, prečo nevykonal navrhnuté dôkazy (§ 220 ods. 2 CSP) a to presvedčivo s vysvetľujúcim odôvodnením z akého dôvodu je ním odmietaný návrh na vykonanie dôkazu nedôvodný (resp. neopodstatnený), či už z dôvodu, že sa týka okolnosti nepodstatnej pre rozhodnutie alebo okolnosti, ktorú možno zistiť, napr. inak.

31. Na splnenie požiadavky na spravodlivý proces, účastníci konania (a samozrejme aj verejnosť) musia byť schopní pochopiť verdikt súdu, ktorý bol vydaný - to je zásadná poistka proti svojvôli (Taxquet vs. Belgicko). V nadväznosti na to je úlohou súdu, aby sa jasným spôsobom vyrovnal so všetkými právnymi a skutkovými okolnosťami, ktoré tvoria podklad jeho rozhodnutia z hľadiska právneho významu (rozhodnutie IV. ÚS 14/07).

32. Civilný sporový poriadok ustanovuje, že súd je povinný v odôvodnení rozsudku jasne a výstižne vysvetliť, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

33. V prípade, ak súd nevykoná určitý, účastníkom navrhnutý dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonával navrhnuté dôkazy (rozhodnutie I. ÚS 350/08). Uvedený stav potom v konaní generuje možnú existenciu tzv. opomenutého dôkazu. Podľa doktríny opomenutých dôkazov je opomenutým predovšetkým taký dôkaz, ktorého vykonanie má pre rozhodnutie vo veci zásadný význam, avšak vo veci konajúci súd jeho vykonanie bez adekvátneho odôvodnenia nezrealizuje, prípadne jeho vykonanie opomenie bez akéhokoľvek odôvodnenia. Na zistenie toho, či sa o opomenutý dôkaz jedná alebo nie, sa v praxi používa tzv. Perna test (bližšie pozri rozhodnutie Perna vs. Taliansko č. 48898/99 zo 6. mája 2003 a iné).

34. Perna test v zásade pozostáva z posúdenia troch nasledovných kritérií, ktoré sú podľa najvyššieho súdu SR aplikovateľné aj vo vnútroštátnom civilnom procese:

- Je návrh na realizáciu dokazovania dostatočne odôvodnený a týka sa podstaty veci?
- Bol posúdený význam určitého dôkazu a v tejto súvislosti boli súdom poskytnuté dostatočné dôvody, prečo dôkaz nebol vykonaný v priebehu súdneho konania?
- Či rozhodnutie nevykonať dôkaz nenarušilo celkovú spravodlivosť konania.

35. Posúdenie veci musí v sebe implikovať aj posúdenie relevantnosti navrhovaného dôkazu a poskytnutie dostatočného odôvodnenia súdom. Až nesplnenie si tejto povinnosti súdom je porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, ako dôsledok porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

36. Dovoláním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04).

37. V dovolacej námietke k stavu/kondícii/druhu prevážanej podlahovej krytiny dovolateľka uviedla, že závery odvolacieho súdu nevysvetlili pochybnosti a námietky žalobkyne vo vzťahu k autentickejši podlahoviny ako aj nezrovnalosti vo vzťahu k tomu, že v colnej deklarácii bol uvedený iný tovar aký sa uvádza v kontrolnej správe a odbornom stanovisku. Dovolací súd konštatuje, že k tomuto sa vyjadril odvolací súd v bode 32. rozsudku, z ktorého vyplýva, že z colnej správy nie je možné vyvodiť, že prevážaným tovarom boli drevené parkety tak, ako to tvrdila žalobkyňa. Z bodu 34. rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že v konaní nestačí len tvrdiť, strany sporu majú dôkaznú povinnosť, v opačnom prípade nesie strana nepriaznivé dôsledky v podobe rozhodnutia v jej neprospech, čo už uviedol odvolací súd, a je aj prípad prejednávanej veci.

38. Dovolateľ odvolaciemu súdu vytýkal, že nijako nereflektoval jeho námietku týkajúcu sa odborného stanoviska, ktoré súd prvej inštancie nesprávne považoval a označoval ako znalecký posudok a domnieval sa, že predmetné odborné stanovisko bolo chybné vypracované, pretože neboli splnené obsahové náležitosti znaleckého posudku ani odborného stanoviska, a hoci bolo podpísané W.. J.. X. K., E.. ako riaditeľom znaleckého ústavu, nie je z neho jednoznačné, kto ho vypracoval. Z odvolania založeného v spise je zrejmé, že dovolateľka v bodoch 51. až 55. odvolania uvedenú skutočnosť v odvolacom konaní namietala. Dovolací súd z obsahu odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu zistil, že vo vzťahu k vyhodnoteniu odborného stanoviska sa odvolací súd podrobne vyjadril v bode 16. odôvodnenia rozhodnutia. Rovnako i súd prvej inštancie vysvetlil v bode 28. zrozumiteľne použité závery z Odborného stanoviska č. 453/2008, ktoré vypracoval Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej

univerzity v Žiline z 8. októbra 2008. Pokiaľ sa týka použitého pojmoslovía okresného súdu v bode 39. odôvodnenia rozsudku a uvádzacej vety: „Z uvedeného vyplýva záver, že znaleckým dokazovaním bolo zistené....“ je podľa dovolacieho súdu zrejmé, že nejde o závažné procesné pochybenie, ktoré by malo za následok spochybnenie správnosti a zákonnosti celého rozsudku práve s poukazom na vyššie správne použitú odbornú terminológiu v citovaných častiach rozsudkov súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu. Z obsahu samotného Odborného stanoviska z bodu 1.3 je zrejmé, že objednávatel' požiadal o znalecký posudok. Táto skutočnosť vyplýva aj priamo zo žiadosti spoločnosti ALPHA INSPECT SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava zo 16. decembra 2008, l. č. 277 súdneho spisu. Preto pokiaľ okresný súd pracoval s uvedeným označením (bod 38. odôvodnenia rozsudku) nepochybil.

39. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11).

40. Dovolací súd sa zaoberal aj námietkou dovolateľa týkajúcou sa jeho žiadosti byť upovedomený o termíne verejného vyhlásenia rozhodnutia v odvolacom konaní. Z obsahu súdneho spisu zistil, že uvedená žiadosť žalobcu sa v listinnom ani elektronickom súdnom spise v čase nariadenia termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia na odvolacom súde ku dňu 23. septembra 2021, nenachádzala. Dovolací súd sa so žiadosťou žalobcu oboznámil až v rámci dovolacieho konania, keď ako príloha dovolania z 28. februára 2022, bola podaná aj žiadosť pôvodného žalobcu V. A., v zastúpení iTRUST Legal, s.r.o., JUDr. Ján Raška, LL.M. advokát a konateľ, zo dňa 22. júla 2019, opatrená prezenčnou pečiatkou Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. júla 2019 (l. č. 548 súdneho spisu). V ten istý deň bolo podané žalobcom i odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie (l. č. 407 súdneho spisu).

41. Na výzvu dovolacieho súdu adresovanú právnenému zástupcovi žalobcu, aby predložil ako subjekt povinný konať so súdom v elektronickej forme, osvedčovaciu doložku o odoslaní a doručení predmetnej žiadosti z 22. júla 2019 odvolaciemu súdu, právny zástupca oznámil dovolaciemu súdu dňa 11. apríla 2024, že predmetná žiadosť bola doručená na súd osobne, nedopatrením do podateľne odvolacieho súdu. Doručenie bolo potvrdené na kópii podania. Rovnako dovolací súd vykonal šetrenie na súde prvej inštancie aj odvolacom súde, či sa podanie nenachádza v náhradnom obale, avšak bezvýsledne.

42. Dovolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že Krajský súd v Bratislave rozhodol uznesením sp. zn. 10Co/134/2019 z 18. augusta 2021, o pripustení, aby z konania vystúpil žalobca V. A., narodený XX. V. XXXX a na jeho miesto vstúpila spoločnosť Block Development, s.r.o., Bratislava, IČO: 47 997 745. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 2. septembra 2021.

43. Zo zoznamu pojednávaných vecí z 23. septembra 2021 odvolacieho súdu určených na 29. septembra 2021 (l. č. 518 A-C) dovolací súd zistil, že je v ňom nesprávne uvedený ešte pôvodný žalobca V. A..

44. Odvolací súd žalobcu o stanovenom termíne verejného vyhlásenia rozhodnutia neinformoval, keďže

sa senát o jeho žiadosti zo súdneho spisu nedozvedel.

45. Na základe uvedeného potom dospel dovolací súd k záveru, že nesplnením si povinnosti komunikovať so súdom elektronickou formou, zavinil právny zástupca žalobcu, že odvolací súd sa nedozvedel o žiadosti (pôvodného) žalobcu V. A. byť informovaný o termíne verejného vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu o podanom odvolaní podľa § 219 ods. 3 CSP. Krajský súd (administratívny aparát) pochybil, keďže uvedenú listinne doručенú žiadosť nezaevidoval do listinného a elektronického súdneho spisu a rovnako, keď zverejnil zoznam pojednávaných vecí stanovených na deň 29. septembra 2021 bez uvedenia aktuálneho označenia žalobkyne.

46. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP v tejto veci prišlo. Uvedená skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd dovolaním napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom takouto vadou, nemôže byť považované za zákonné. Preto dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP), v ktorom odstráni uvedené procesné pochybenie.

47. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je odvolací súd sú viazaný právnym názorom dovolacieho súdu.

48. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí vo veci samej (§ 453 ods. 1 a 3 CSP).

49. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.